

ชื่อเรื่อง ผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน
ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย นายสวัสดิ์ วิชระโกชน์

หน่วยงาน กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปีที่พิมพ์ 2560

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทันสมัยตามเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของชาติและสากล โดยมหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนตามมติที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และ 5) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,054 คน ประกอบด้วย 1) นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 380 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น 2) เจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย 3) อาจารย์จำนวน 296 คน ได้มาโดยโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย และ 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวน 49 คน ได้มาโดยโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจ

จำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 2) แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และ 3) แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถาม อาจารย์ จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบ ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 สำหรับสัมภาษณ์นิสิต จำนวน 43 ข้อ 2) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ จำนวน 50 ข้อ 3) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ จำนวน 51 ข้อ และ 4) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 23 ข้อ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ความแปรปรวน F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นิสิตและเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)
3. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี แตกต่างกัน ($p < 0.05$)
4. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)
5. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ ความเป็นสากล มีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน และมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ ควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน และเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากผลการวิจัยพบว่ามีข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อให้บัณฑิต อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียนหรือประเทศอื่นในประชาคมโลกอย่างแท้จริง ต่อไป

TITLE Effects of ASEAN Semester Begin and End Time on Undergraduate Level Educational Arrangement at Mahasarakham University
AUTHOR Mr. Sawat Witcharapote
DEPARTMENT Division of Registration, President's Office, Mahasarakham University
DATE 2017

ABSTRACT

Mahasarakham University assigns the university policy in producing graduates with qualification under current instruction and learning management by national and international standard. The university has changed the time for semester beginning and ending resulted by the agreement of the board of university presidents of Thailand to conform to universities in ASEAN country members starting from semester 1 of the academic year 2014. This research aimed to 1) study effects of the ASEAN semester begin and end time on an educational arrangement of the undergraduate level at Mahasarakham University based on the opinion survey on students, staff members and lecturers, 2) compare the opinions of the changing time of semester begin and end among students from different years and programs, 3) compare the opinions of the changing time to begin and end semesters among the staff members with different years of work experiences and from various departments; 4) compare the opinions of the changing time to begin and end semesters among the lecturers in undergraduate level from different departments; and 5) investigate guidelines for undergraduate educational management of Mahasarakham University. Research samples include 1,054 participants classified as 1) 380 undergraduate students who were enrolling the second semester of the academic year 2016 and selected by using the stratified random sampling technique, 2) 329 staff members retrieved by using the simple random technique, 3) 296 lecturers obtained by using the simple random technique and 4) 49 samples for interviews selected by the simple random technique. Research instruments were questionnaires and interview forms. Three sets of 5-rating-scaled questionnaires asked about effects from the changing time for the semester beginning and ending to conform to ASEAN country members; 1) a 33 item questionnaire for students ($r_{xy} = 0.65-0.91$ and 0.96 reliability), 2) a 40-item questionnaire for staff

members ($r_{xy} = 0.75-0.97$ and 0.96 reliability) and 3) a 41-item questionnaire for lecturers ($r_{xy} = 0.54-0.87$ and 0.98 reliability). The four interview forms were 1) student interview form containing 43 items, 2) staff interview form of 50 items, 3) lecturer interview form of 51 items and 4) administrative interview form of 23 items. Statistics used in data analysis were frequency, percentile, standard deviation and F-test (One-way ANOVA).

The results of the research are as follows;

1. Students and the staff members at Maharakham University agreed on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management at a low level while the lecturers agreed on the issue at a moderate level.

2. Students at Maharakham University from different years and programs agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management indifferently ($p > 0.05$)

3. Staff at Maharakham University with different years of working experiences agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management differently ($p < 0.05$)

4. Lecturers at Maharakham University different departments agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management indifferently ($p > 0.05$)

5. Although benefit of ASEAN semester is to comply with international university, the disadvantage is that inappropriate hot weather in Thailand second semester and Guidelines for undergraduate educational management of Maharakham University regarding the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN suggest the university to revert to the old schedule that the semester one started in June. All classrooms should be equipped with air-conditioners. Budget and finance calendar should be adjusted to conform to and flexible with the period of teaching and learning arrangement. Moreover, the university needs to propose to the central authority for the revision of that all educational levels primary

to higher education in Thailand to follow the same academic calendar to begin and end the semester.

In conclusion, Mahasarakham University has answered the Ministry of Education policy to begin and end the semester to conform to the universities in ASEAN and manage necessary matters properly. This research discovered key information which can be used as a resource for reviewing, revising and developing the institute teaching and learning arrangement to comply with other universities in ASEAN or international community.